

856.

**Rozporządzenie
Prezydenta Rzeczypospolitej**

z dnia 5 listopada 1927 r.

**o zatwierdzeniu zmian w statucie Banku
Polskiego.**

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dnia 2 sierpnia 1926 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. № 78, poz. 443) postanawiam co następuje:

Art. 1. Na podstawie art. 12 statutu Banku Polskiego [załącznik do rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 20 stycznia 1924 r. (Dz. U. R. P. № 8, poz. 75) w brzmieniu ustalonym w załączniku do rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 4 września 1926 r. (Dz. U. R. P. № 92, poz. 531)] zatwierdza się uchwałę Nadzwyczajnego Walnego Zebrania Akcjonariuszów Banku Polskiego z dnia 5 listopada 1927 r. dotyczącą zmian niektórych artykułów statutu Banku Polskiego. Tekst zmienionych artykułów podaje się jako załącznik, stanowiący integralną część niniejszego rozporządzenia.

Art. 2. Upoważnia się Ministra Skarbu do ogłoszenia statutu Banku Polskiego (Dz. U. R. P. z 1924 r. № 8, poz. 75) z uwzględnieniem zmian wprowadzonych ustawą z dnia 19 grudnia 1924 r. (Dz. U. R. P. z 1925 r. № 2, poz. 15), rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 4 września 1926 r. (Dz. U. R. P. № 92, poz. 531) oraz niniejszym rozporządzeniem.

Art. 3. Powiększenie kapitału zakładowego Banku Polskiego o 50 milionów złotych, przewidziane w punkcie c aneksu do części II Planu Stabilizacyjnego Rządu Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. R. P. № 88, poz. 789), a zatwierdzone przez Ministra Skarbu nie podlega opłacie stempelowej.

Art. 4. Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza się Ministrowi Skarbu.

Art. 5. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*Prezes Rady Ministrów i Minister Spraw Wojskowych:
*J. Piłsudski*Minister: *K. Bartel*Minister Spraw Wewnętrznych: *Stawoj Składkowski*Minister Spraw Zagranicznych: *August Zaleski*Minister Skarbu: *G. Czechowicz*Minister Sprawiedliwości: *A. Meysztowicz*Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:
*Dr. Dobrucki*Minister Rolnictwa: *K. Niezabytowski*Minister Przemysłu i Handlu: *E. Kwiatkowski*Minister Komunikacji: *Romocki*Minister Robót Publicznych: *Moraczewski*Minister Pracy i Opieki Społecznej: *Dr. Jurkiewicz*Minister Reform Rolnych: *Witold Staniewicz*Minister Poczty i Telegrafów: *Bogusław Miedziński*

Załącznik do rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 5 listopada 1927 r. (poz. 856).

Tekst zmienionych artykułów statutu Banku Polskiego.

Art. 1.

Celem utrzymania stałości pieniądza oraz regulowania obiegu pieniężnego i kredytu, zawiązuje się na podstawie niniejszego statutu spółka akcyjna pod nazwą „Bank Polski”, wyposażona przez Państwo w przywilej emisji biletów bankowych i nazywana w niniejszym statucie Bank.

Art. 4.

Kapitał zakładowy Banku wynosi sto pięćdziesiąt milionów złotych i składa się z 1.500.000 akcji po 100 złotych.

Dalsze powiększenie kapitału zakładowego może nastąpić na mocy uchwały Walnego Zebrania Akcjonariuszów w sposób, przewidziany w art. 12.

Art. 5.

Akcje Banku są imienne. Każdą wydaną akcję imienną wpisuje się do prowadzonej przez Bank księgi akcjonariuszów z oznaczeniem imienia i nazwiska, miejsca zamieszkania i zawodu właściciela.

Akcje Banku winny być opatrzone numerami porządkowymi, pieczęcią Banku i podpisami: Prezesa Banku, Dyrektora i Skarbnika. Podpisy mogą być wykonane sposobem graficznym.

Na podstawie uchwały Rady Banku mogą być wydane akcje zbiorowe.

Za zgodą Prezesa Banku akcje imienne mogą być zamieniane na akcje na okaziciela w odcinkach nie wyższych nad 10 akcji, przy czem ogólna ilość akcji na okaziciela nie może przekraczać 15% kapitału zakładowego Banku.

Akcje na okaziciela, na życzenie ich posiadacza, mogą być za zgodą Prezesa Banku zamienione na akcje imienne.

Art. 12.

Do kompetencji Walnego Zebrania należą następujące sprawy:

- a) zatwierdzanie sprawozdań rocznych, bilansu, rachunku zysków i strat oraz projektowanego podziału zysków,
- b) wybory członków Rady Banku i Komisji Rewizyjnej, ich zastępców oraz ustalanie dla nich wynagrodzenia,
- c) wszelkie sprawy wniesione przez Radę Banku,
- d) powiększanie kapitału zakładowego,

- e) inne zmiany statutu,
- f) likwidacja Banku.

Uchwały Walnego Zebrania, dotyczące powiększenia kapitału zakładowego, wymagają zatwierdzenia przez Ministra Skarbu.

Uchwały, dotyczące innych zmian statutu oraz likwidacji w czasie trwania przywileju emisyjnego, wymagają zatwierdzenia przez władze ustawodawcze.

Art. 15.

Ogłoszenie o zwołaniu Walnego Zebrania umieszcza się wraz z porządkiem obrad w Monitorze Polskim, co najmniej na trzy tygodnie przed terminem.

W razie nadzwyczajnych wypadków Walne Zebranie może być zwołane przez Prezesa Banku drogą ogłoszenia w Monitorze Polskim, zamieszczonego na trzy dni przed terminem i powtórzonego co najmniej w pięciu pismach polskich na widocznym miejscu.

Art. 18.

Każdy akcjonariusz, uprawniony do udziału w Walnym Zebraniu (art. 16) i do głosowania na niem (art. 17), może wykonywać swoje prawa przez pełnomocnika.

Akcjonariusz, posiadający mniej niż 25 akcji, może upoważnić do zastępstwa innego akcjonariusza, przy czem każde 25 akcji łącznie z reprezentowanymi dają prawo do jednego głosu.

Pełnomocnikiem osoby fizycznej może być tylko akcjonariusz, uprawniony do udziału w Walnym Zebraniu, lecz nikt nie może posiadać więcej niż 500 głosów razem z własnymi.

Pełnomocnikiem osoby prawnej może być osoba, wskazana piśmiennie przy zgłaszaniu się o kartę wstępu, bez względu na to, czy jest akcjonariuszem Banku.

Każdemu akcjonariuszowi wolno mieć tylko jednego pełnomocnika.

Pełnomocnictwa do uczestniczenia i głosowania na Walnym Zebraniu są wolne od opłat stemplowych.

Pełnomocnictwa wystawia się w formie listu do Dyrekcji Banku Polskiego, podpisanego własnoręcznie pełnym imieniem i nazwiskiem akcjonariusza.

Art. 19.

Pełnomocnictwa do uczestniczenia na Walnym Zebraniu winny być przedstawione w Centrali Banku w Warszawie najpóźniej na 7 dni przed terminem Zebrania dla wpisania na listę upoważnionych do głosowania i przygotowania kart wstępu z oznaczeniem ilości głosów.

Akcjonariusze otrzymują karty wstępu na podstawie zapisów w księdze akcjonariuszów. Wydawanie kart wstępu rozpoczyna się na 2 tygodnie przed terminem Zebrania i przerywa się na 3 dni przed Zebraniem.

W razie zwołania Walnego Zebrania w sposób, przewidziany w drugim ustępie art. 15, wydawanie kart wstępu przerywa się dopiero w przeddzień Walnego Zebrania.

Art. 26a.

Uchwałą Rady, powziętą większością co najmniej 9 członków Rady i Prezesa Banku oraz zatwierdzoną przez Ministra Skarbu, ilość członków Rady może być powiększona na okres najdłużej trzyletni o jednego, którego powołuje do swego grona Rada Banku taką samą kwalifikowaną większością.

Wybór kooptowanego przez Radę członka Rady winien być zatwierdzony przez najbliższe zwyczajne Walne Zebranie. W razie jego śmierci, ustąpienia lub niemożności pełnienia funkcji, Rada powołuje nowego członka na czas do upływu kadencji.

Art. 34.

Rada Banku ustala, iloma i czyjemi podpisami mają być opatrzone zobowiązania, listy i wszelkie dokumenty, wystawiane przez Bank.

Spis osób, upoważnionych w oddziałach do podpisywania, ma być wywieszony na widocznym miejscu w każdym oddziale Banku.

Art. 47.

Bank będzie miał obowiązek wymiany wypuszczonych biletów bankowych na każde żądanie i w nieograniczonych ilościach na monety złote.

Moment rozpoczęcia przez Centralę Banku w Warszawie obowiązkowej wymiany biletów na złoto według ustawy monetarnej zostanie oznaczony rozporządzeniem Rady Ministrów, wydanym na wniosek Ministra Skarbu, opierający się na uchwale Rady Banku.

Do czasu wejścia w życie wymiany w myśl ustępu pierwszego niniejszego artykułu, Bank wymienia bilety bankowe podług swego wyboru:

- a) na monety złote,
- b) na sztaby złote w stosunku 5924,44 złotych za 1 kg. czystego złota,
- c) na чеки zagraniczne w walucie wymiennej na złoto w stosunku równi monetarnej, przy czym Bank ma prawo doliczać koszty przesyłki znaczniejszych ilości złota z Warszawy do miejsca płatności чеку.

Wymiana odbywa się tylko w Centrali Banku w Warszawie, przy czym tylko w kwotach powyżej 20.000 złotych.

Art. 51.

Obieg biletów bankowych oraz natychmiast płatne zobowiązania Banku mają być pokryte co najmniej w 40% następującymi wartościami:

- a) zapasem złota w monetach i sztabach,
- b) zapasem srebra według wartości w złocie, jednakże nie wyżej nad 5% zapasu złota,
- c) zapasem pieniędzy zagranicznych,
- d) wierzytelnościami w pierwszorzędnych bankach zagranicznych, płatnymi natychmiast lub za wypowiedzeniem nie dłuższym jak 30 dni,
- e) natychmiast płatnymi czekami i przekazami na zagraniczne pierwszorzędne banki,
- f) zapasem weksli, akceptowanych lub żyrowanych przez pierwszorzędne banki zagraniczne i płatnych w ciągu 90 dni.

Wartości, wymienione w punktach c), d), e) i f), winny opiewać na waluty zagraniczne, wymienialne na złoto.

Rada Banku oznacza, jakie waluty zagraniczne odpowiadają powyższemu warunkowi.

Przy obliczaniu pokrycia potrąca się:

- a) sumy, uzyskane z pożyczek, zabezpieczonych złotem Banku,
- b) zobowiązania Banku w walutach zagranicznych, płatne w przeciągu 90 dni.

Zapas złota w monetach i w sztabach winien wynosić co najmniej $\frac{3}{4}$ minimalnego pokrycia, obliczonego w myśl niniejszego artykułu.

Art. 52.

Ileokroć pokrycie, obliczone w myśl art. 51, spadnie poniżej 40%, Bank płaci Skarbowi podatek od nadwyżki ponad sumę pokrytą w wysokości 40% — według następujących norm:

3%	rocznie przy pokryciu poniżej 40%	
6%	" " " " "	37%
10%	" " " " "	34% aż do 30%

włącznie; przy dalszym spadku pokrycia podatek 10%-owy podnosi się o 1% za każdy spadek o 1% poniżej 30%.

Obliczanie podatku odbywa się co 10 dni przy sporządzaniu dekadowych bilansów.

Jeżeli procent pokrycia spada poniżej 40%, stopa dyskontowa musi być wyższa ponad 6% przynajmniej o $\frac{1}{3}$ część stopy podatku płaconego Skarbowi.

Art. 53.

Bilety bankowe, znajdujące się w obiegu, które nie są pokryte wartościami, wskazanymi w art. 51, muszą być pokryte:

- a) weksłami i wskazanymi w punkcie a) art. 55 innymi wartościami,
- b) zapasem polskich monet srebrnych i bilonem, który to zapas nie może jednak przekraczać 5% ogólnej sumy emisji biletów bankowych,
- c) pożyczkami zabezpieczonymi wartościami, wyszczególnionymi w art. 63,
- d) zapasem papierów procentowych, wyszczególnionych w art. 55, punkt e),

- e) długiem Skarbu Państwa na rachunku bezprocentowego kredytu, z którego Skarb korzysta do sumy nie wyższej nad 50 milionów złotych przez cały czas trwania przywileju Banku.

Art. 55.

Do zakresu działania Banku, poza czynnościami emisyjnymi (art. 46—54), należy:

- a) dyskonto weksli, warrantów, papierów wartościowych i kuponów (art. 58 i 60),
- b) udzielanie pożyczek, zabezpieczonych wartościami, wyszczególnionymi w art. 63,
- c) kupno i sprzedaż złota i srebra,
- d) kupno i sprzedaż walut obcych oraz dewiz, utrzymywanie zagranicą rachunków oraz korzystanie z kredytów, potrzebnych do wykonywania tych czynności, przy czym Bank ma prawo oddawać w zastaw swój portfel wekslowy oraz inne wartości i redyskontować weksle krajowe lub zagraniczne,
- e) kupno i sprzedaż na rachunek własny papierów procentowych państwowych, komunalnych i hipotecznych, z tem zastrzeżeniem, że na kupno tych papierów nie może być zużytych więcej jak 10⁰/₀ kapitałów własnych Banku,
- f) przyjmowanie wkładów (art. 69) i otwieranie rachunków żyrowych,
- g) sprzedaż przekazów i wypłat na własne Oddziały,
- h) inkasowanie weksli i innych dokumentów,
- i) przyjmowanie depozytów na przechowanie i do administracji (art. 71),
- j) załatwianie wszelkich zleceń komisowych z dziedziny bankowej.

Art. 77.

Akcje Banku i wypłacona od nich dywidenda i superdywidenda nie podlegają do 31 grudnia 1937 r. żadnym podatkom.

Art. 78.

Bank winien ogłaszać w Monitorze Polskim:

- a) bilans i roczne zamknięcie rachunku zysków i strat najpóźniej na dwa tygodnie przed Walnem Zebraniem,
- b) skrócony bilans za każdą dekadę najdalej w 7 dni po jej upływie.

Skrócony bilans musi zawierać następujące pozycje:

A. po stronie czynnej:

- a) kruszec: złoto i srebro według wartości w złocie (art. 51, punkt a) i b),

- b) waluty, dewizy i wierzytelności zagraniczne, zaliczone do pokrycia obiegu biletów bankowych,
- c) polskie monety srebrne i bilon (art. 53, punkt b),
- d) portfel wekslowy (art. 55, punkt a),
- e) pożyczki zabezpieczone zastawami (art. 63),
- f) zdyskontowane (art. 60) i skupione na własność papiery procentowe (art. 55, punkt e),
- g) dług Skarbu (art. 53, punkt a),
- h) nieruchomości i ruchomości,
- i) inne aktywa,

B. po stronie biernej:

- a) kapitał zakładowy,
- b) fundusz zapasowy,
- c) obieg biletów bankowych,
- d) rachunki żyrowe i inne natychmiast płatne zobowiązania,
- e) inne pasywa.